

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

18

Okuma Anlama - Paragraf Tamamlama

Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, pireler tellal iken eski hamam içinde, Anadolu'nun şirin bir köyünde, bir Keloğlan yaşarmış anası ile birlikte...

Keloğlan dediğimize bakmayın! Tuttuğunu koparan, bileğinin hakkını veren, her işi sabırla yapabilen bir yiğit delikanlıymış. Her işe koşar, herkese yardım eder, hiç boş durmazmış. Ama bir kusuru varmış ki, yaşlı anacığı en çok ondan dertlenirmiş. Yaptığı hiçbir işten para almaz, aldıklarını da elinde tutmazmış. Eve gelene kadar ne var ne yoksa bitirir, anacığına bir lokma getirmez, bir zerre hayrı dokunmazmış. Anası her zaman "Bana hayrın dokunmuyor, kendine hayrın dokunsun, ana duası deyince tuttuğun altın olsun" diye dua edermiş. Keloğlan da anasının bu duasına "Amin" deyip geçermiş.

Günlerden bir gün akşama doğru yine başkalarına yardım etmekten dönen Keloğlan kendini çok yorgun hissetmiş, bir mağara görmüş, "Biraz dinleneyim eve öyle giderim" diyerek mağaraya girmiş. Güzel bir uyku çekmiş. Kalktığında havanın karardığını görüp biraz endişelenmiş, yanına yabani hayvanlara karşı kendini korumak için birkaç taş alıp yola koyulmuş. Bir yandan da korkusunu bastırmak için dua okuyor, "ana duası" deyip duruyormuş. Nihayet zor da olsa evin yolunu bulmuş ve evine ulaşmış.

Yaşlı anası Keloğlan için çok endişelenmiş. Kapıyı açıp Keloğlan'ı görünce çok sevinmiş. Keloğlan'a tam "Aç mısın oğlum?" dediğinde Keloğlan'ın elindekileri görmüş. Keloğlan elinde üç kocaman taş tutuyormuş ama bu taşlar altındanmış. İkisi de hayretten neredeyse küçük dillerini yutacaklarmış. Keloğlan ve anası şükrederek gözyaşı dökmüşler.

Masalın sonrasında ne olmuş olabilir? Boş bırakılan yerlere yazalım. Masala bir başlık bulalım.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

- Keloğlan kiminle beraber yaşamış?

☐ Babasıyla	☐ Ablasıyla
☐ Anasıyla	☐ Dedesiyle
- Aşağıdakilerden hangileri Keloğlan'ın özellikleri olabilir?

☐ Herkese yardıma koşan
☐ Tembel
☐ Bileğinin hakkını veren
☐ Sabırlı
- Keloğlan ne zaman dinlenmek için mağaraya girmiş?

☐ Akşama doğru
☐ Sabah erkenden
☐ Öğlene doğru
☐ İkinci vakti
- Keloğlan niçin eline taş almış?

☐ Çok beğendiği için
☐ Yabani hayvanlardan korunmak için
☐ Annesine götürmek için
☐ Aç olduğu için
- Okuduğumuz metin ne tür bir metindir?

☐ Hikaye edici	☐ Bilgilendirici
☐ Şiir	☐ Tekerleme

- Bu masaldan aşağıdaki sonuçlardan hangilerini çıkarabiliriz?

☐ Anne duası bir gün mutlaka çıkar.
☐ Yapılan iyilikler karşılıksız kalmaz.
☐ Tembellik yapılsa da zengin olabiliriz.
☐ Gayret edersek istediklerimize ulaşabiliriz.

- Verilen anahtar sözcükleri kullanarak aşağıdaki görsele uygun bir yazı yazalım.

yardım - yaşlı - mutlu - iyilik - ev

Ad-Soyad: _____

No: _____

Türkçe Çalışma Kağıdı

19

Okuma Anlama - Karakterlerin Özellikleri

Üst kat komşumuz olan Elif Teyze çok iyi bir insandı. Arada uğrardı bize. Elinde ya bir tabak sarma, ya yeni yapıp "Çocuklar sıcak sıcak yesinler" diyerek uzattığı börekler olurdu. Bu kadar iyi bir insanın bu kadar asık suratlı olmasına bir türlü anlam vere-medim. Neden hiç gülmüyor ve bizimle hiç sohbet etmiyordu ki!

Geçen gün annem ve babam konuşurken duydum. Elif Teyze kırk yıllık hayat arka-daşını yeni kaybetmiş. "Hayat arkadaşı" neymiş diye düşünürken, eşinin yeni ölmüş ol-duğunu anladım. Annem ile babam epey süre ona nasıl yardım edebilecekleri hakkında konuştular. Maddi olarak da sıkıntısı vardı ama bir türlü yardım almayı kabul etmiyordu.

Bir gün annemin acilen doktora gitmesi gerekti. Kardeşimle ben Elif Teyze'ye misafir olduk. Akşama kadar bir o yana bir bu yana koşturdu bizim için. Karnımızı da bir güzel doyurdu. Annemle babam geldiğinde eve gitmeyi ne benim ne de kardeşimin canı istiyordu. O asık suratlı kadın bizimle öyle oyunlar oynamıştı ki tadına doyamamıştık. Annem ve babam da bizdeki mutluluğu görünce sevindiler.

O günden sonraki günlerde biz artık hafta içi hep Elif Teyzemde kalmaya başladık. Ne mi oldu? Annem epey zamandır istediği çalışma hayatına geri döndü. Elif Teyze bizimle ilgilenirken acılarını unutup hayata tutundu. Biz de anneannemiz gibi yepyeni bir annaanneye kavuştuk.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Elif Teyze nerede otuyormuş?

2. Elif Teyze çocuğun evine uğradığında ne getiriyormuş?

3. Elif Teyze neden hiç gülmüyormuş?

4. Çocuk Elif Teyze'nin evinde ilk olarak ne zaman gitmiş?

5. Çocuk ve kardeşi hafta içi neden Elif Teyze'de kalmaya başlıyorlar?

6. Yazar ve ailesi Elif Teyze'ye yardım etme yolunu bulabilmişler mi? Bulabilmişlerse nasıl yardım etmişler?

7. Aşağıda verilen olayları metinden de yararlanarak oluş sırasına göre sıralayalım.

- Yazarın annesinin bir gün acilen hastaneye gitmesi gerekir.
- Elif Teyze ve çocuklar çok güzel vakit geçirirler.
- Elif Teyze yaptığı yemeklerden komşularına getirir.
- Çocuklar hafta içi artık Elif Teyze'de kalırlar.
- Çocuğun anne ve babası Elif Teyze'nin eşinin ölmüş olduğundan bahseder.
- Çocuğun annesi çalışmaya karar verir.
- Elif Teyze'ye nasıl yardım edeceklerini konuşurlar.
- Çocuk ve kardeşini Elif Teyze'ye bırakırlar.

8. Metnin başlığını bulurken hem tüm metni anlatabilmesine hem de kısa, öz dikkat çekici olmasına bakılır. Buna göre okuduğumuz metnin başlığı ne olmalıdır? Aşağıdaki boşluklara üç başlık önerisi yazalım.

9. Metinde geçen Elif Teyze'nin özellikleriyle ilgili olanları işaretleyelim.

yaşlı

acemi

asık suratlı

misafirperver

yardımsever

becerikli

konuşkan

aksi

Ad-Soyad:

No:

Türkçe Çalışma Kağıdı

Okuma Anlama - Karakterlerin Özellikleri

20

EMANETE İHANET OLMAZ

Bir varmış, bir yokmuş, Allah (cc.) diyen çok, kullarına acıyan yokmuş. İnsanlar bir telaş bir telaş karınlarını doyurma, midelerini doldurma, uykularında horuldama, birbirlerine homurdanma peşindeymiş. Bu dünyanın içinde bir Keloğlan varmış ki ne öteki insanlara benzer karnını şişirir, ne uykularda başını pişirmiş. Gariban anasıyla beraber bulunduğu şükreder, bulamadığında da sabredermiş.

Keloğlan'ın köyünde öyle zamanlar gelmiş ki zenginler bile yiyecek ekmek bulamaz olmuşlar. Keloğlan da ne yapsın rızkını kazanmak için yollara düşmüş. Az gitmiş, uz gitmiş, dere tepe düz gitmiş. Yol üzerinde gördüğü bir hana dinlenmek üzere girmiş. Hanın sahibi çelimsiz ve de cimri bir adammış. Yanında birini çalıştırıp ona para vermemek için çelimsiz haliyle ordan oraya koşturuyor, müşterilere yetişmeye çalışıyormuş. Keloğlan acımış hancının haline. İstersen yardım edeyim, hem para pul da istemem, sadece burada kalayım ve karnımı doyurayım yeter, demiş.

Günler aylar geçmiş Keloğlan hana gelenlere hizmet ederek vakit geçirmiş. Bir gün handan içeri yoksul kılıklı üç beş adam girmiş. Keloğlan, adamların yiyeceklerini hazır ettikten sonra yataklarını sermiş. Bu sırada onlarla sohbet etmiş. Adamlar Keloğlan'ı pek sevmişler. Onun samimi davranışlarına karşı adamların başındaki kişi Keloğlan'a güvenmiş. Yarın bir yere gideceklerini eşyalarını handa bırakırken Keloğlan'ın eşyalarına sahip çıkıp çıkamayacağını sormuşlar. Keloğlan kabul etmiş. Adamlar ertesi gün olunca sabah erkenden yola koyulmuşlar. Keloğlan'a handaki odanın anahtarını teslim etmişler. Hancı bütün bu olayları dışarıdan takip ediyormuş. Keloğlan adamların odasında iken içeri girmiş, eşyaların değerli olup olmadığına bakmak istemiş. Sandıkların içinde çil çil altınları görünce hancının gözü dönmüş. Keloğlan'a "Gel seninle bu altınları paylaşalım, adamlar gelince onları içeri almaz, hana zarar verdiler deyip içeri attırırız." demiş.

Keloğlan hancının bu teklifine "Emanete ihanet olmaz." diyerek karşılık vermiş. Akşam olup, adamlar hana döndüklerinde adamların başı odanın gizli bölümünde saklanan adama ortaya çıkmasını emretmiş. Saklanan adam olanları bir bir anlatmış. Meğerse bu adamlar padişah ve askerleriymiş.

Keloğlan'ı yanına çağıran padişah "Vezir olmak ister misin?" diye sormuş. Keloğlan bu teklifi reddetmiş. Yaşlı anacığının yanına gitmek istediğini söylemiş. Padişah Keloğlan'ı geçimini sağlayacağı kadar altınla ödüllendirmiş. Keloğlan yaşlı anasına ve köyüne huzur içinde dönmüş.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Keloğlan niçin gurbet yoluna düşmüş?
2. Hana gelen adamların giyimleri nasılmış?
3. Hana gelen adamlar Keloğlan'dan ne istemişler?
4. Keloğlan hancının teklifine nasıl cevap vermiş?
5. Hana gelen adamlar aslında kimmiş?
6. Keloğlan, padişahın vezirlik teklifine ne cevap vermiş?
7. Siz Keloğlan'ın yerinde olsaydınız padişaha ne cevap verirdiniz?
8. Aşağıda verilen boşluklara metinden çıkardığınız sonuçlara göre Keloğlan'ın ve Hancının özelliklerini yazalım.

9. Aşağıda verilen sözcüklerden anlamlı ve kurallı cümleler oluşturalım.
 - ☞ üzerinde ☞ yol ☞ üzere ☞ dinlenmek ☞ hana ☞ girmiş ☞ bir
 - ☞ ertesi ☞ adamlar ☞ yola ☞ gün ☞ erkenden ☞ sabah ☞ koyulmuşlar
 - ☞ olma ☞ teklifini ☞ vezir ☞ reddetmiş ☞ Keloğlan
 - ☞ eşyalara ☞ sahip ☞ çıkıp ☞ handaki ☞ sormuşlar ☞ çıkamayacağını